

Dansk sproghistorie (Vilnius)

2

danske dialekter

Thomas Olander
Roots of Europe, INSS
Københavns Universitet / Universitetet i Vilnius

27. maj 2011

► i dag

- det nordiske dialektkontinuum
- traditionel dialektopdeling
- dialektlytning: vestjysk og bornholmsk
- afrunding

▸ det nordiske dialektkontinuum

illustration fra *Nordens sprog med rødder og fødder*

Thomas Olander · Dansk sproghistorie (Vilnius)

1. låneord (27. maj 2011)

▸ traditionel dialektopdeling

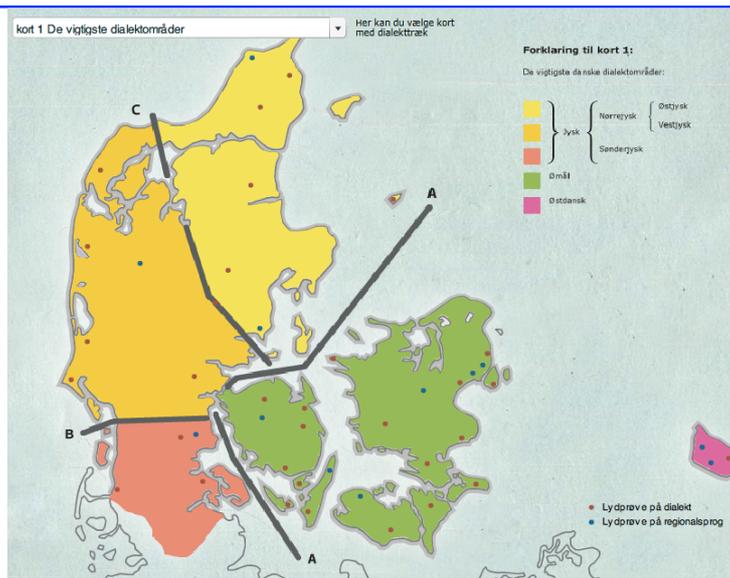

illustration fra dialekt.dk

Thomas Olander · Dansk sproghistorie (Vilnius)

1. låneord (27. maj 2011)

▸ dialektlytning, 1/4

dialekt 1: Skjern

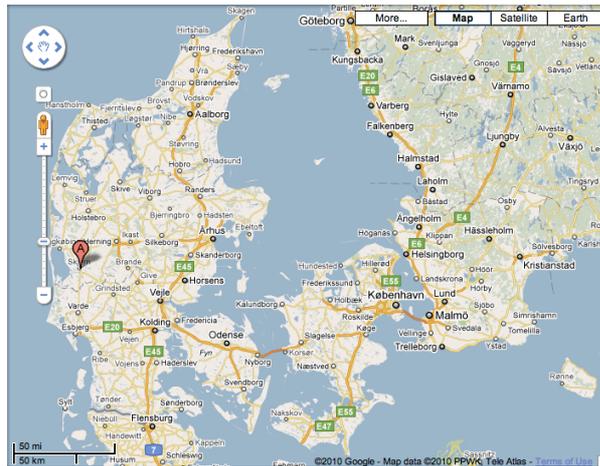
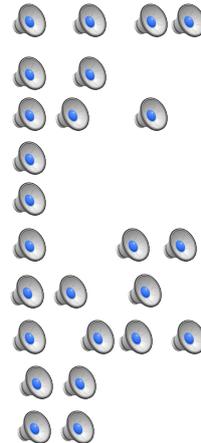

illustration
fra maps.google.com

▸ dialektlytning, 2/4

- intonation
- [ˈwanʔ] *vand*, [ˈwasɡ] *vask*, men [ˈvendu] *vindue*
- [ˈkʰas] *kasse*, [ˈmaɪkʰas] *madkasse*
- [ˈfʁansbʁœɪʔ] *franskbrød*, [ˈmaɪkʰas] *madkasse*,
[ˈnei(ŋ)] *nede(n)*
- [ˈsɡjɛʔ] *ske*
- [ˈjæɐʔd] *hjerte*, [eʔd] *itte* 'ikke'
- *en franskbrød, en hjerte*
- *æ vask, æ vindue, æ skål*
- *jeg*
- *itte* 'ikke'

▸ dialektlytning, 3/4

dialekt 2: Rønne

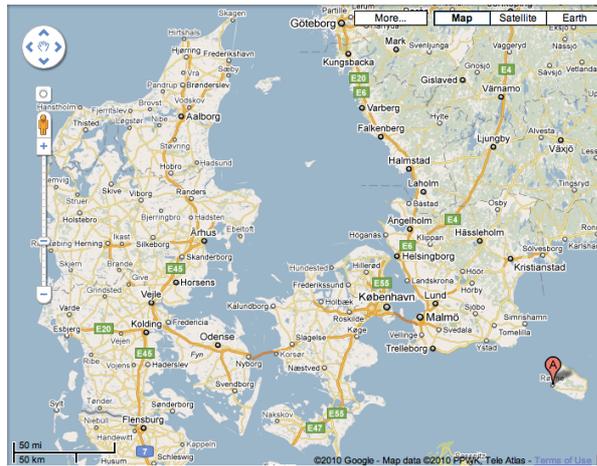
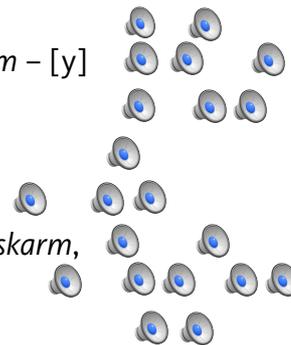

illustration
fra maps.google.com

▸ dialektlytning, 4/4

- intonation
- [ˈvɛndyːəð] *vinduet*, [ˈʁyːðɑ] *rude*,
[ˈʁyːðɑn] *ruden*, [ˈvɛndyskʰɑɐ̯m] *vindueskarm* – [y]
- [ˈʁyːðɑ] *rude*, [ˈʁyːðɑn] *ruden* – [a]
- [ˈɕeː] *ske*
- [ˈsɕɛɾɪ-] *spindelvæv*, [ˈdɛɾɪ] *den* – [ɲ]
- [ˈsɕɛɾɪ-] *spindelvæv*, [ˈvɛndyskʰɑɐ̯m] *vindueskarm*,
[ˈmɛːnɛ] *mener*, [ˈhɛːɪ] *hel*, [ˈfɑɪ] *fejl* – stød
- *liten* 'lille'

▸ afrunding

- spørgsmål til denne gang
- spørgsmål til sidste gang (om ordforråd)
- spørgsmål generelt om dansk sproghistorie